

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/42/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6219010743
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bc. Viktor Marko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6219010743.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M., a sudcov Mgr. Jána Bednára a JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD., v trestnej veci obžalovaného C. D., pre zločin skrátene dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 4. októbra 2022 v Banskej Bystrici odvolanie obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 10T/90/2019 zo dňa 17. januára 2022, a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného C. D. zamietá.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 10T/90/2019 zo dňa 17. 01. 2022 bol obžalovaný C. D. uznaný za vinného zo spáchania zločinu skrátene dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Za to bol obžalovaný odsúdený podľa § 276 ods. 4 Trestného zákona, § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d), § 42 ods. 1 Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 6 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 61 ods. 1, ods. 6 Trestného zákona bol obžalovanému uložený trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť vo výmere 6 rokov. Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd zrušil výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 9T/101/2015, ktorým bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky nepodmienečne, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní obžalovaný, a to proti výroku o vine a treste, ktoré písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu v podstate tým, že na hlavnom pojednávaní bola vypočutá aj svedkyňa P. Bystrianská, ktorá v spoločnosti Marshal Market, s.r.o., robila účtovníctvo, a vypovedala, že režim DPH si okrem iného overovala aj na daňovom úrade, a zo všetkých dopytov vyplynulo, že išlo o použitý tovar, z ktorého sa neplatí DPH a platí sa len z marže. Súd tieto závery dokazovania, ktoré jednoznačne vyznievajú v jeho prospech, nijakým spôsobom nevyhodnocoval. Na str. 30 rozsudku len uviedol, že predložil len dôkaz o porade s účtovníčkou a zamestnancami daňového úradu, ale že to bolo nepreukázané. Nebol však produkovaný žiadny dôkaz, ktorým by došlo k spochybneniu hodnovernosti svedkyne a súd nemôže ukladať svedkovi, aby niečo hodnoverne preukázal. Taktiež záver súdu, že výpoveď svedkyne J. je nevierohodná z dôvodu, že v prípravnom konaní odmietla vypovedať a následne vypovedala z dôvodu, že B. D. pristúpil k vyhláseniu svojej viny, pretože ak by sa nepriznal, stále mu mohla jej výpoveď priťažitiť, je prinajmenšom špekulatívny, hypotetický a nepodložený. Bolo teda jednoznačne preukázané, že zo strany obžalovaných, resp. prostredníctvom svedkyne J. ako účtovníčky, dochádzalo k opakovaným

dotazom na kompetentné osoby ohľadne spôsobu účtovaniu, resp. že spôsob, ktorý bol aplikovaný a ktorý v súčasnosti tvorí predmet trestného stíhania, bol v zmysle vyjadrení štátnych orgánov v súlade so zákonom. Na uvedené otázky sa svedkyňa dopytovala na základe pokynu konateľa B. D., z čoho vyplýva, že B. D. bol riadnym a najmä aktívnym konateľom, ktorého zaujímal chod spoločnosti, a nemali teda dôvod pochybovať, že z daňového hľadiska bolo všetko v poriadku, teda že štátu odvádzali DPH v riadnej zákonnej výške. Ďalej poukázal na to, že na hlavnom pojednávaní logicky uviedol všetky skutočnosti, z ktorých vyplynulo, že B. D. bol plnohodnotný konateľ, a že on sa dovtedy obchodu s autami nevenoval, a bol to práve B. D., ktorý mal o tom vedomosti. Podľa jeho názoru nemožno len na poklade vyhlásenia o vine zo strany B. D. uprednostniť jeho výpoveď, najmä pokiaľ zreteľný účel tvrdení po tom, ako dôjde k vyhláseniu, je zmierniť svoju vinu a dosiahnuť čo najmiernejší trest. Aj svedok I. I. na hlavnom pojednávaní uviedol, že autá kupoval asi od oboch, teda z jeho výpovede vyplýva, že aj od B. D. kupoval svedok autá, a tiež potvrdil, že na daňovom úrade boli zisťovať režim, v akom mali účtovať DPH. Trestné konanie ako celok vychádza z premisy, že v prípadoch uvedených v skutkovej vete nebolo možné aplikovať ustanovenie § 66 zákona o DPH.

V rozsudku však nie je uvedené nie len zákonné znenie ustanovenia § 66 zákona o DPH, ale absentuje akákoľvek úvaha alebo odôvodnenie postupu, či akýkoľvek opis, ktorým by súd smeroval k objasneniu a jasnému výkladu aplikácie citovaného ustanovenia. Súd na jednej strane dôvodí, že pokiaľ faktúra nemá uvedenú DPH, ide automaticky o dodanie tovaru intrakomunitárne. Obratom však poukáže na výpoveď svedkyne Ing. V., ktorá ako predstaviteľka kompetentného štátneho orgánu (daňového úradu) tvrdila, že informáciu, či dodávateľ je platiteľom dane a aký režim použil sa v tom čase presne zistiť nedala. Pokiaľ však súd poukazuje na to, že ide automaticky o dodanie tovaru intrakomunitárne, tak predmetný pojem žiadnym spôsobom nevysvetľuje, neodkazuje na platné právne predpisy a neuvádza ani žiadny odkaz, ktorý by navodzoval aspoň náznak poňatia problematiky a jeho jasného a zrozumiteľného výkladu. Napadnutý rozsudok je preto aj v tejto časti výrazne nezrozumiteľný, nepreskúmateľný a tým aj nezákonný a v rozpore s § 168 ods. 1 Trestného poriadku. Ďalej poukázal na to, že súd v konaní neustanovil znalca za účelom vysvetlenia problematiky aplikácie daňových predpisov, a teda sa ani žiadnym spôsobom nevysporiadal s výškou vzniknutej škody. Výrok rozsudku síce udáva jednotlivé sumy pri motorových vozidlách, avšak nie je možné ani čiastočne zistiť, akým spôsobom sa súd dopracoval k jednotlivým výškam dane, ktorá mala byť priznaná. Pokiaľ teda súd potreboval pre zistenie, resp. skúmanie výšky dane, ktorá mala byť priznaná, odborné znalosti, bolo v plnej kompetencii súdu pribrať znalca na podanie znaleckého posudku. Poukázal na to, že aj svedkyne Ing. V. a Ing. Y., zamestnankyne daňového úradu, vypovedali, že z dokladov (faktúr) samé nevedeli zistiť, lebo sa to ani nedalo, v akom režime sa malo účtovať. Zistili to až potom, ako kontaktovali partnerskú inštitúciu v rámci medzirezortnej výmeny informácií. Jeho konanie preto nemohlo naplniť náležitosti skutkovej podstaty stíhaného trestného činu, pretože nebol preukázaný jeho úmysel. Ten spočíva v úmyselnom vytváraní podmienok, ktorými páchatel dosiahne, že mu príslušný štátny orgán daň vôbec neurčí, alebo dosiahne, že daň správcovi dane vôbec nezaplatí, alebo zaplatí v nižšej než zákonom určenej výške. Opätovne poukázal na to, že spolu s B. D. si opakovane u rôznych osôb zisťovali možnosť a spôsob aplikácie § 66 zákona o DPH, ako aj na to, že z účtovných dokladov od talianskeho dodávateľa nebolo možné zistiť daňový režim. On teda nemohol úmyselne vytvárať podmienky na dosiahnutie zníženia dane, práve naopak, svojim konaním smeroval k bežnému overeniu spôsobu fakturácie a odvádzania DPH, v jeho prípade teda nešlo o úmyselné konanie, ani o nepriamy úmysel. Okolnosti účtovania DPH konzultoval s viacerými osobami, dobrovoľne vydal kompletné účtovníctvo a spolupracoval s vedomím, že je všetko v poriadku, nedošlo k naplneniu zákonných predpokladov pre naplnenie trestnoprávnej zodpovednosti. Ďalej poukázal na odborné vyjadrenie znalca prof. Ing. I. C., PhD., ktorý podstatným spôsobom vysvetlil celú problematiku aplikácie DPH v takýchto typoch obchodov. Podstatné však je, že súd toto vyjadrenie nezobral do úvahy, resp. ho nevyhodnotil v jeho prospech, a to z dôvodu, že odborné vyjadrenie spochybňuje náležitosti faktúr z rokov 2012 až 2013 z pohľadu novej legislatívy. Ak mal súd pochybnosti o správnosti predloženého znaleckého posudku, mohol požiadať znalca o vysvetlenie alebo doplnenie posudku, alebo mohol pribrať iného znalca. Poukázal na Smernicu Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006, kde v čl. 226 je uvedené, že faktúry musia okrem iného obsahovať aj označenie prenesenia daňovej povinnosti, ak je DPH povinný platiť odberateľ. Keďže sa takýto údaj vo faktúre nenachádzal, nemal odberateľ dôvod pochybovať, že DPH platiť nemusí, resp. nie vo výške z fakturovaného tovaru. Nebolo ničím spochybnené, že za to, aký sa uvedie na faktúre daňový režim, zodpovedá dodávateľ, pričom taliansky dodávateľ neuviedol daňový režim, ako mu to jasne ukladala už spomenutá smernica. Záverom poukázal na to, že z dvoch obžalovaných nebol konateľom on, ale B. D.. Súd mal vziať do úvahy, že z obžalovaných v tejto trestnej veci bol jedine B. D. štatutárnym orgánom obchodnej spoločnosti, pričom podľa § 135a ods. 1 Obchodného zákonníka bol povinný jedine on vykonávať svoju pôsobnosť s

odbornou starostlivosťou a to aj ohľadne plnenia daňových povinností zo strany obchodnej spoločnosti, v mene ktorej konal. Ak by obžalovaný B. D. ako štatutárny orgán obchodnej spoločnosti nedisponoval adekvátnymi vedomosťami o obsahu daňových zákonov, mal postupovať tak, aby takéto vedomosti nadobudol, resp. mal postupovať tak, aby relevantné informácie o obsahu daňových predpisov získal iným spôsobom (napr. aj prostredníctvom konzultácie na daňovom úrade), pričom spoluobžalovaný B. D. tak aj postupoval. Preto ak sa spoluobžalovaný B. D. priznal k akémukoľvek trestnému činu a súd jeho uznanie prijal, zákonným následkom je nevyhnutne vylúčenie trestnoprávnej zodpovednosti inej osoby, v prejednávanej veci jeho ako obžalovaného vo vzťahu k bodu I. obžaloby. Poukázal na nálezy Ústavného súdu SR a uviedol, že závery súdu sú v zjavnom vzájomnom rozpore a protirečivé, na množstvo otázok nedáva rozsudok súdu žiadnu, resp. len formálnu odpoveď, čo predstavuje porušenie ústavnoprocených princípov konania, minimálne v rozsahu práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Konajúci súd ho odsúdil ako nevinnú osobu, a to výhradne na základe nepresvedčivých záverov. Žiadna ucelená reťaz dôkazov v jeho prípade voči nemu neexistuje, nikdy neexistovala a ani existovať nemôže. V prejednávanej veci došlo k porušeniu práva na obhajobu, a to nielen nevysporiadaním sa so základnými obhajobnými námietkami, ale aj konaním kompetentných orgánov spôsobom, ktorý nekonvencuje s jednou z najhlavnejších zásad trestného konania, zásadou prezumpcie neviny. Na základe uvedených skutočností preto navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku zrušil, a sám ho podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 285 písm. c) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby, alternatívne aby vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Krajský súd vykonal verejné zasadnutie dňa 04. 10. 2022 v zmysle § 293 ods. 5 Trestného poriadku v neprítomnosti obžalovaného, pretože upovedomenie o verejnom zasadnutí mu bolo doručené riadne a včas a písomne požiadal, aby sa verejné zasadnutie konalo v jeho neprítomnosti.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí uviedol, že považuje rozhodnutie okresného súdu za zákonné, súd vyhovel obžalobe v otázke viny, a ním navrhovaný trest výrazne znížil, pričom si uvedomuje, že prípravné konanie aj konanie pred súdom trvalo pomerne dlhú dobu, avšak z objektívnych príčin, preto ani nakoniec nepodal odvolanie. Odôvodnenie rozsudku považuje za argumentačne presvedčivé, preto navrhol odvolanie obžalovaného podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietnuť.

Obhajca obžalovaného v rámci verejného zasadnutia uviedol, že vzhľadom na písomné odôvodnenie odvolania navrhuje, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a oslobodil obžalovaného spod obžaloby, alebo aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. Pokiaľ by krajský súd dospel k záveru, že konanie na okresnom súde bolo zákonné a otázka viny je nepochybná, navrhol, aby krajský súd podľa § 44 Trestného zákona upustil od uloženia súhrnného trestu, pretože pôvodný trest, ktorý bol obžalovanému uložený, považuje na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný. Z výkonu trestu bol obžalovaný podmienene prepustený, od tej doby vedie riadny život, pričom poukázal na celkovú dĺžku trestného konania. Obžalovaný má maloletého syna, o ktorého sa riadne stará a je zamestnaný.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 ods. 1 Trestného poriadku, odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Trestného poriadku.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1. V tejto súvislosti odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Krajský súd na úvod konštatuje, že prvostupňový súd v rámci hlavného pojednávania vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre svoje rozhodnutie. V súlade s § 168 ods. 1 Trestného

poriadku v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporovali. Z odôvodnenia je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov, a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Odôvodnenie rozhodnutia je teda zrozumiteľné, logické a presvedčivé, pričom sa v ňom prvostupňový súd vysporiadal so všetkými podstatnými okolnosťami, jednak vo vzťahu k otázke viny, ako aj vo vzťahu k otázke trestu. V podrobnostiach preto krajský súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku (str. 26 - 31), s ktorým sa v plnej miere stotožnil.

Nad rámec odôvodnenia napadnutého rozsudku, s poukazom na obhajobné námietky obžalovaného krajský súd konštatuje, že výrok o vine obžalovaného zo spáchania zločinu skrátene dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona nevzbudzuje žiadne dôvodné (rozumné) pochybnosti. Z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní možno spoľahlivo zistiť, že obžalovaný uskutočňoval tzv. skryté podnikanie, keď v obchodnej spoločnosti Auto Market BB s.r.o., po tom, ako mu skončila funkcia konateľa, túto ponúkol B. D., pričom obžalovaný C. D. v mene obchodnej spoločnosti ďalej konal, vykonával podnikateľskú činnosť - nákup a predaj ojazdených motorových vozidiel a aj podával daňové priznania, v ktorých riadne nepriznal daň z pridanej hodnoty za nákup a predaj ojazdených motorových vozidiel a v dôsledku tohto konania spôsobil Slovenskej republike dlh na dani z pridanej hodnoty v celkovej výške 212.493,77 Eur. Vlastná daňová povinnosť daňového subjektu (obchodnej spoločnosti, v mene ktorej obžalovaný fakticky konal) teda priznaná bola, avšak za použitia chybných aplikácií ustanovenia § 66 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

V tejto súvislosti krajský súd len pripomína, že obžalovaný C. D. bol okresným súdom uznaný za vinného zo spáchania žalovaného trestného činu formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona (pričom vo vzťahu k pôvodne spoluobžalovanému B. D. je napadnutý rozsudok právoplatný, pretože proti nemu nepodal odvolanie ani krajský prokurátor, ani obžalovaný B. D.), pričom z vykonaného dokazovania bola preukázaná miera jeho účasti na prejednávanej trestnej činnosti.

Krajský súd ďalej uvádza, že subjekt pri trestnom čine skrátene dane a poistného je všeobecný, teda ním môže byť ktokoľvek, kto skrátí daň, poistné na sociálne poistenie, verejné zdravotné poistenie alebo príspevok na starobné dôchodkové sporenie. Pri tomto trestnom čine sa teda nevyžaduje špeciálny alebo konkrétny subjekt, teda len konateľ obchodnej spoločnosti. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v prípade obžalovaného C. D. išlo o tzv. skryté podnikanie, keď v čase, keď mu bol súdom uložený trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť „dosadil“ do funkcie konateľa B. D. a neskôr osobu maďarskej štátnej príslušnosti, W. T., ktorý udelil obžalovanému plnú moc, ale ani B. D., ani W. T. sa reálne o podnikanie vôbec nezaujímal, pričom v prípade W. T. ide o osobu bezdomovca, ktorého pobyt sa ani súdu nepodaril vypátrať. Z uvedeného je potom zrejmé, že trestnoprávna zodpovednosť za spáchaný trestný čin bola v prípade obžalovaného C. D. jednoznačne naplnená.

Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo (čo nenamietal ani obžalovaný), že obchodná spoločnosť, v mene ktorej fakticky konal, sa zaoberala nákupom a predajom motorových vozidiel, pričom predmetná obchodná spoločnosť nadobúdala ojazdené vozidlá z Talianska, teda z členského štátu Európskej únie. V zmysle zákona o DPH teda obchodná spoločnosť nadobúdala tovar v tuzemsku z iného členského štátu.

Nadobudnutím tovaru v tuzemsku z iného členského štátu (tzv. intrakomunitárnym nadobudnutím tovaru) sa rozumie nadobudnutie práva nakladať ako vlastník s huteľným hmotným majetkom, ktorý je odoslaný alebo prepravený do tuzemska z iného členského štátu. Intrakomunitárne nadobudnutie tovaru (t. j. fyzické premiestnenie tovaru od predávajúceho z jedného členského štátu na územie SR kupujúcemu) sa zdaňuje v prípade, ak predávajúci je vo svojom členskom štáte registrovaný (identifikovaný) pre daň podľa zákona o DPH platného v jeho členskom štáte, uskutoční dodávku tovaru oslobodenú od dane a nadobudnutie tovaru sa uskutoční odplatne, v tuzemsku, a nadobúdateľom je osoba, ktorá má pridelené identifikačné číslo pre daň. K dodaniu tovaru predávajúcim a k nadobudnutiu tovaru kupujúcim dochádza v tom istom momente, pretože dodaním tovaru u predávajúceho je prevod práva disponovať s hmotným majetkom ako vlastník a nadobudnutím tovaru u kupujúceho je nadobudnutie práva disponovať s hmotným majetkom ako vlastník. Napr. podnikateľ z iného členského

štátu dodá tovar na územie SR, tak ho fakturuje za cenu bez dane (DPH), pretože ide o dodanie tovaru z jedného členského štátu do iného členského štátu platiteľovi dane, ktoré je oslobodené od dane. Slovenský podnikateľ vypočíta daň zo základu dane podľa sadzby platnej na území SR, túto daň uvedie v daňovom priznaní a súčasne uplatňuje v daňovom priznaní odpočítanie dane. Podnikateľ z iného členského štátu, ktorý tovar dodával, vo svojom súhrnnom výkaze, ktorý podáva svojmu daňovému úradu, uvedie hodnotu tovaru dodaného slovenskému platiteľovi dane, ktorý použil identifikačné číslo pre daň pridelené daňovým úradom v SR. Na základe tejto informácie, ktorá bude po spracovaní daňovými orgánmi členského štátu podnikateľa, ktorý tovar dodával k dispozícii slovenským daňovým orgánom, môže slovenský daňový úrad skontrolovať, či slovenský platiteľ dane priznal vo svojom daňovom priznaní nadobudnutie tohto tovaru z iného členského štátu a uplatnil k jeho cene daň.

Obchodná spoločnosť Auto Market BB s.r.o. sa konkrétne zaoberala nákupom ojazdených motorových vozidiel (na účely zákona o DPH sa ojazdeným vozidlom rozumie vozidlo staršie ako šesť mesiacov, ktoré má najjazdených viac ako 6.000 km), ktoré nakupovala od zahraničného dodávateľa identifikovaného pre DPH vo svojom členskom štáte, z ktorého ojazdené vozidlo dodávala. Takéto obchodné transakcie boli predmetom dane podľa § 2 ods. 1 písm. c), § 11 ods. 1, ods. 2 zákona o DPH. Išlo o nadobudnutie tovaru na území Slovenskej republiky za protihodnotu z iného členského štátu. V danej trestnej veci boli všetky dovezené ojazdené motorové vozidlá vo svojom členskom štáte oslobodené od povinnosti platiť DPH, z čoho vyplývala povinnosť priznať a zaplatiť DPH na území Slovenskej republiky. Obchodná spoločnosť, v mene ktorej fakticky konal obžalovaný, si však túto povinnosť v daňových priznaniach plnila nesprávne, pretože DPH priznávala podľa § 66 ods. 3 zákona o DPH, pričom DPH mala byť priznaná v zmysle § 22 zákona o DPH z celkovej ceny predávaného vozidla.

K nesprávnej aplikácii ustanovenia § 66 zákona o DPH zo strany obžalovaného odvolací súd konštatuje, že predmetné ustanovenie umožňuje zjednodušený režim zdaňovania. Zjednodušený režim zdaňovania ziskovej prirážky tu uplatňuje platiteľ dane, ktorého predmetom podnikania je predaj použitého tovaru, umeleckých diel a zberateľských predmetov alebo starožitností. Ide o platiteľa dane, ktorý nakúpi, prípadne dovezie tieto predmety za účelom ďalšieho predaja a koná vo svojom mene na svoj účet, alebo vo svojom mene na účet inej osoby. Základom dane pri predaji týchto predmetov je rozdiel medzi predajnou cenou a kúpnu cenou, teda v podstate prirážka znížená o daň z prirážky. Zdaňovanie prirážky môže platiteľ dane použiť, ak kúpil tieto predmety od osoby, ktorá pri ich predaji nebola povinná uplatniť daň. V posudzovanej trestnej veci bol dodávateľ obžalovaného (predávajúci) registrovaný pre daň v inej krajine Európskej únie a preto obžalovaný (konkrétne obchodná spoločnosť v mene ktorej fakticky konal) mala uplatniť ako kupujúci (platiteľ dane) bežné pravidlá platné pri kúpe tovaru od dodávateľa z iného členského štátu. Znamená to, že pri kúpe ojazdeného motorového vozidla od podnikateľa z iného členského štátu, ktorý vozidlo predával s oslobodením od dane, vznikla obžalovanému ako kupujúcemu (platiteľovi dane) daňová povinnosť z nadobudnutia tovaru v tuzemsku z iného členského štátu Európskej únie. Vzhľadom k tomu, že predávajúci bol registrovaný pre daň v inom členskom štáte Európskej únie a kupujúci bol platiteľom dane, dodal predajca tovar oslobodený od dane a kupujúci (obžalovaný) na území SR mal priznať a zaplatiť daň z fakturovanej ceny (nie z rozdielu medzi predajnou a nákupnou cenou). Ustanovenie § 66 zákona o DPH teda mohol obžalovaný uplatňovať len ak na predchádzajúcom stupni nebola uplatnená DPH a ak by nadobúdal ojazdené motorové vozidlo od osoby neidentifikovanej pre DPH. Obžalovaný mal preto vypočítať a hradiť daň z celej predajnej ceny, a nie len z rozdielu medzi predajnou a nákupnou cenou.

Pokiaľ v tejto súvislosti obžalovaný namietal, že prostredníctvom pracovníčok daňového úradu zisťoval (aj spolu s už odsúdeným B. D.) správny postup pri účtovaní DPH z ojazdených dovezených motorových vozidiel, krajský súd uvádza, že táto obrana nie je relevantná, pretože ak obžalovaný nedisponoval adekvátnymi vedomosťami o obsahu daňových zákonov, mal postupovať tak, aby takéto vedomosti nadobudol, resp. mal postupovať tak, aby relevantné informácie o obsahu daňových predpisov získal iným spôsobom, napr. prostredníctvom daňového poradcu. Daňovým poradenstvom sa rozumie poradenstvo pri zisťovaní základu dane a dane a pri plánovaní daní, a poskytovanie stanovísk a vysvetlení pre klientov k aplikácii právnych predpisov v oblasti daní. Obžalovaný teda nepostupoval správne a v súlade so zákonom, keď si relevantné informácie ohľadne správneho režimu účtovania DPH nezisťoval u daňového poradcu, ktorý jediný je kompetentný a oprávnený poskytovať právne záväzné informácie ohľadne daní, a nesie aj zodpovednosť za poskytnuté informácie. Podľa tvrdení obžalovaného a svedkyne J. (ktoré však neboli ničím potvrdené) si režim účtovania DPH mali zisťovať u nejakých pracovníčok daňového úradu, resp. na call centre. Obžalovaný teda pri zdaňovaní dovezených

motorových vozidiel zvolil ten spôsob zdaňovania, ktorým došlo k stanoveniu menšieho rozsahu daňovej povinnosti obchodnej spoločnosti, v mene ktorej fakticky konal. Tento spôsob konania obžalovaného je preto pokrytý úmyselným zavinením obžalovaného, pretože obžalovaný pri nedostatku vlastných odborných znalostí v daňovej problematike, nezabezpečil riadny výkon plnenia daňových povinností zo strany obchodnej spoločnosti, v mene ktorej fakticky konal, hoci tak urobiť bez výraznejších problémov mohol, a navyše zvolil taký spôsob zdaňovania, aby obchodná spoločnosť vykázala nižšiu vlastnú daňovú povinnosť.

Za takýchto okolností sa obžalovaný nemôže dovolávať konania v skutkovom omyle (tak by to bolo napr. v prípade, ak by zabezpečil potrebnú odbornú pomoc ohľadne rozporného výkladu daňovej normy a následne postupoval presne podľa pokynov takejto osoby pri zdaňovaní) a už vôbec nie neznalosťou právnych predpisov. Ospravedlniteľným skutkovým omylom páchatel'a nie je totiž to, ak nepozná presné znenie príslušných daňových predpisov, vrátane konkrétnych ustanovení, ktoré odôvodňujú vznik a výšku daňovej povinnosti. K trestnej zodpovednosti preto postačí, ak sú páchatel'ovi známe rozhodné skutkové okolnosti, od ktorých sa odvíja daňová povinnosť daňovníka alebo platcu dane, napr. že vykonal zdaniteľné plnenie za cenu, do ktorej bola zahrnutá daň z pridanej hodnoty a pod. Skutkovým omylom páchatel'a preto nie je ani konanie, keď v dôsledku nedostatku odborných znalostí považuje určité konanie za dovolené a to v rozpore so skutočnosťou, pretože v pochybnostiach sa nie je možné, bez ďalšieho, spoľahnúť len na svoj vlastný úsudok, ale je nutné získať potrebné informácie od osôb, ktoré takéto odborné znalosti majú. V takýchto prípadoch ide o konanie, ktorého sa páchatel' mohol ľahko vyvarovať, to platí najmä v prípadoch, keď v subjektívnych pochybnostiach (napr. ohľadne výkladu daňového zákona) nezvolí tú možnosť, ktorá je v súlade so zákonom (a to napr. po doplnení informácií od osoby s odbornými znalosťami), ale zvolí tú, ktoré je pre neho výhodnejšia (k tomu pozri bližšie uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4To/131/2013 zo dňa 16. 12. 2014).

Pokiaľ tiež obžalovaný namietal, že z vystavených faktúr nebolo možné zistiť, v akom režime DPH boli dovezené motorové vozidlá fakturované predajcom z Talianska, a že v zmysle čl. 226 Smernice Rady 2006/112/ES mala faktúra takúto informáciu obsahovať, krajský súd opätovne pripomína, že v prípade pochybností mal obžalovaný zvoliť taký postup, aby správny režim účtovania DPH zistil od odborne spôsobilej osoby. Rovnako tak v zmysle čl. 226 ods. 14 citovanej smernice, ak by išlo o použitý tovar (a obžalovaný by mohol účtovať DPH v zmysle § 66 zákona o DPH), tak vystavené faktúry od talianskeho dodávateľa museli obsahovať odkaz na články 313, 326 alebo 333, alebo iný odkaz, ktorý uvádza, že sa uplatnila jedna z týchto úprav. Vystavené faktúry však takéto údaje neobsahovali.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti je potom zrejmé, že obžalovaný svojím konaním naplnil všetky zákonné obligatórne znaky skutkovej podstaty zločinu skrátene dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, preto správne okresný súd uznal jeho v zmysle podanej obžaloby.

Okresný súd napokon nepochybil ani pri rozhodovaní o uloženom treste. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Okrem ďalších skutočností, na ktoré je súd povinný pri ukladaní trestu prihliadnuť, patrí aj osoba páchatel'a, pomery páchatel'a (majetkové, rodinné, osobné), či možnosť jeho nápravy. Primeranosť a individualizácia trestu tak núti súd prihliadať na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, a teda bráni mechanickému postupu pri rozhodovaní o treste. Ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona pre jeho aplikovateľnosť v konkrétnom prípade nevyžaduje priznanie páchatel'a ku spáchaniu trestného činu, ani jeho postoj k prejednávanej veci. Súd musí zohľadniť okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a. V zmysle § 34 ods. 3 Trestného zákona trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 6 mesiacov aj krajský súd považuje za primeraný a zákonný. S poukazom na celkovú dĺžku trestného konania aj krajský súd dospel k záveru, že ukladanie trestu hoci na samej dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby (vo výmere 7 rokov), by bolo neprimerane prísne. Preto správne okresný súd v zmysle § 39 ods. 1 Trestného zákona mimoriadne znížil trest a uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 6 mesiacov, a súčasne v zmysle § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste z predchádzajúceho rozsudku, pretože ukladal obžalovanému súhrnný trest podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona. Takto uložený trest je preto postačujúci, pričom spĺňa jednak výchovný účel trestu, ako aj atribúty individuálnej a generálnej prevencie, a zároveň postihuje len obžalovaného, a zabráni mu v páchaní ďalšej trestnej činnosti a dostatočne zabezpečí jeho prevýchovu.

Okresný súd správne zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, pretože obžalovaný nebol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním prejednávaného trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody.

Taktiež v súlade s § 61 ods. 6 Trestného zákona uložil okresný súd obžalovanému aj trest zákazu činnosti vo výmere 6 rokov, pretože takýto trest mu musel ukladať obligatórne.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností preto krajský súd v zmysle § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie obžalovaného C. D. ako nedôvodné.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.